

Nieuwsbrief van Fêste Grûn

Februari 2019

Met dit viermaandelijks nieuwsblad wil stichting Fêste Grûn de verenigingen Dorpsbelangen informeren en op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Op de website en Facebookpagina van Fêste Grûn treft u steeds de laatste nieuwsberichten aan.

Redactie festegrundongeradiel@gmail.com

Website www.festegrun.nl

KvK-nummer 66752752

IBAN Regiobank NL70 RBRB 0943 7221 52

Facebook Feste Grun

De volgende nieuwsbrief verschijnt in juni 2019

Activiteiten van Fêste Grûn de afgelopen maanden, o.a.

- **De film 'het Wad' van Ruben Smit** met vertegenwoordigers van diverse dorpsbelangen in Dokkum bijgewoond
- **Ondersteuning van protest 'geen gasopbouw nieuwe putten'** Groningen december 2018
- **Naamswijziging Stichting Fêste Grûn Noardeast-Fryslân**, kortweg Fêste Grûn Voorheen Fêste Grûn Dongeradiel. Ons logo moet nog worden aangepast.
- **Overleg** met gemeente Dongeradeel, dorpsbelangen Ternaard en Wierum, Woningbouwvereniging en deelname aan omgevingsproces
- **Overleg** met Waddenvereniging, Wetterskip, Milieudefensie, Tegengas
- **Overleg** met dorpsbelang Blija
- **Indienen Zienswijze van Fêste Grûn** naar aanleiding van het ontwerp winningsplan Blija is ingediend bij min. EZK, Provinciale Staten Friesland, Wetterskip en gemeente NEF
- **Input Schadeprotocol** 'kleine gasvelden' februari 2019

- **Overleg** met de (bestuurs-) leden van stichting Fêste Grûn
- **Actualiteiten en verslaglegging** op de website en Facebook Fêste Grûn

Naamswijziging Fêste Grûn

Onze stichting heeft, met ingang van dit nieuwe kalenderjaar, een naamswijziging ondergaan. Dongeradiel maakt deel uit van de gefuseerde gemeente Noardeast-Fryslân.

Een regio waar eveneens volop gas wordt gewonnen, maar die minder dan Groningen in de publieke belangstelling staat. Een gebied dat grenst aan de Waddenzee. Een bijzonder kwetsbaar gebied, dat in zijn stille schoonheid vraagt om bescherming.

Een aanzienlijk deel van de gaswinningsopbrengsten uit de bestaande winningsgebieden moet volgens ons nu echt terug naar de regio. De oprichting van een fonds is daarbij onontbeerlijk. Daarnaast vinden wij de gaswinning uit nieuwe velden ongewenst en onvoorspelbaar.

Doelstelling van de Stichting

Fêste Grûn beijvert zich voor de belangen en veiligheid van **alle** bewoners in deze gefuseerde gemeente. Vanuit een onafhankelijke, signalerende en ondersteunende positie zet de stichting zich in voor een veilig en leefbaar woon/ leefklimaat. Zij weet zich daarbij actief gesteund door vele dorpsbelangverenigingen in de omgeving. Speerpunten zijn:

- Omkering van bewijslast;
- Rechtvaardige schade behandeling;
- Ondersteuning transitie fossiele energie naar duurzame energie

Zorgen over/voor de Regio

De gaswinningsactiviteiten in een economisch krimpgebied, zoals Noord Oost Friesland geven nu reeds reden voor ernstige zorgen die neerkomen op de volgende zaken.

- Bodemdaling vaste land en Waddenzee
- Verandering samenstelling (lees: verzilting) grondwater en op den duur kwaliteit van drinkwater
- Waardevermindering van huizen (WOZ-daling huizen in gaswinningsgebieden)

- Verandering in milieu en leefomgeving

Omgevingsproces en reeds verleende toegangsvergunning ‘opsporing’ Ternaard

Algemeen

Het omgevingsproces is voortgekomen uit de gaswinningsplannen Ternaard. Op zich een mooi initiatief om, in een economisch krimpgebied, inwoners mee te laten denken over de toekomst en de plannen om een dergelijke regio aantrekkelijk en economisch te vitaliseren. De plannen die er vanuit Economische Zaken zijn om een nieuw gasveld onder Ternaard en de Waddenzee aan te boren en te exploiteren, werden in december 2017 ‘on hold’ gezet i.v.m. de beschreven pilot. Hoe loffelijk ook de intentie van de van de pilot is, het gegeven dat EZ en ook de NAM als partij meedoen aan dit proces maakt het geheel tot een lastige, waar meerdere mensen en partijen hun twijfels bij hebben.

Twijfel

Die twijfel is bewaarheid geworden, aangezien minister Wiebes 7 februari jl. in de Tweede Kamer aangaf bestaande vergunningen doorgang te verlenen. Dat betekent dat probleemloos een winningsvergunning kan worden afgegeven. Weliswaar onder voorwaarden van de resultaten van het omgevingsproces. De invloed van deze resultaten lijken echter gaswinning niet in de weg te staan op dit moment. Dit in tegenstelling tot wat eerder aangegeven is, namelijk dat het omgevingsproces voor de noordoost regio losgekoppeld kan worden van de nieuwe gaswinningsplannen. Fêste Grûn is gesprekspartner en zal zich actief inzetten om resultaten te boeken in de besprekingen.

Voortgang

De voortgang in het omgevingsproces heeft daarnaast een aanzienlijke vertraging opgelopen. Pas in december 2018 en januari 2019 zijn er gesprekken geweest met de betrokkenen, waarbij nut en noodzaak met elkaar doorgenomen zijn. We houden u op de hoogte van de verdere stand van zaken.

Vanuit FG is aangedrongen om bij de zogenaamde tafelgesprekken deskundigen uit te nodigen die in staat zijn alternatieve perspectieven aan te reiken. We hopen er op die manier voor te zorgen dat niet slechts het economisch perspectief overheerst, zoals dat meestal het geval is bij gaswinningsprocedures. Vanuit die doelstelling blijft FG betrokken bij de besprekingen en volgt de ontwikkelingen op de voet.

Zorgen en ontwikkelingen ten aanzien van schademeldingen en schadevergoeding en/of compensatie van bewoners

Het is opmerkelijk dat er een officieel Schadeloket te Assen sinds januari 2017 opgericht is, maar dat er geen meldingen binnenkomen. Wellicht minder paradoxaal dat het lijkt, aangezien het loket niet bevoegd is om handelend op te treden inzake schadetoekenning, resp. schadecompensatie.

Stand van zaken momenteel

In een willekeurig ander gaswinningsgebied dan Groningen, is momenteel geen sprake van een rechtvaardige planschade regeling. Dit komt doordat individuele bewoners *zelf* dienen aan te tonen dat er een oorzakelijk verband ligt tussen gaswinningsactiviteiten en geconstateerde schade. De ontwikkelingen in Groningen hebben echter geleid tot een versnelling in het te ontwikkelen schadeprotocol voor de bewoners van Groningen.

Voor bewoners buiten het contouren gebied Groningen, kan op dit moment een individuele schademelding ingediend worden bij de NAM of een andere betrokken winningsorganisatie (bv Vermillion).

Ontwikkeling Schadeprotocol en Procedure

Oud-hoogleraar prof. dr. Henk Sol is door het ministerie van EKZ gevraagd om een schadeprocedure /protocol te ontwikkelen dat recht doet aan de rechtsgelijkheid van bewoners in een winningsregio. Met nadruk wordt in deze procedure speciale aandacht gevraagd voor bewoners uit de zogenaamde 'kleine gasvelden', zoals geldend hier in Fryslân en elders in Nederland.

Begin februari 2019 heeft Fêste Grûn in overleg met de heer Sol, vertegenwoordigers van de dorpsbelangen Ternaard, Wierum en de gemeente Noardeast-Fryslân, Wetterskip, Provincie en de NAM een aantal voorwaarden en aandachtspunten meegegeven. Zodra het verslag hiervan binnen komt, dan wordt dit uiteraard geplaatst op de website.

Belangrijkste aandachtspunten waar we over spraken waren:

- Spoedige transparante behandeling van schademeldingen
- Volledige inventarisatie van meldingen, waaronder WOZ-daling huizen
- 24 uren Monitoring van de ondergrondse bewegingen in de winningsgebieden en een waarschuwingssysteem includeren
- Berichtgeving van ondergrondse bewegingen (boven/buiten een bepaalde parameter) communiceren met betrokkenen

Ontwerp Schadeprotocol en procedure betrokkenen 'kleine' gasvelden

In maart 2019 wordt dit protocol en bijbehorende procedure ingediend bij Eric Wiebes van het ministerie EZK.

Op zich is dit ons inziens een belangrijke stap in de goede richting om de rechtspositie van mensen in deze regio te beschermen tegen schade en/of waardeverminderingen van grond en goed.

Toch kan het enige tijd duren voordat het protocol actief in werking treedt.

Tot die tijd raden we iedereen, die schade denkt te hebben in relatie met gaswinning, aan daarvan melding te doen bij de NAM. Doe die melding vergezeld van foto's en bewaar een digitale copie!! Voor alle bewoners geldt het dringende advies:

Maak uw eigen nulmeting!

Ook al heeft u nu (nog) geen schade toch is het aan te raden om tijdig digitale foto's te maken van het eigen huis en/of andere gebouwen. Denk daarbij vooral aan de vloeren, muren binnen- en buitenshuis en het dak.